

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-04-75-AR65.1
Datum: 13. april 2015.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsjedavajući
sudija Arlette Ramaroson
sudija Khalida Rachid Khan
sudija Bakhtiyar Tuzmukhamedov
sudija Koffi Kumelio A. Afandé

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 13. aprila 2015.

TUŽILAC

protiv

GORANA HADŽIĆA

JAVNO S POVERLJIVIM DODATKOM

**ODLUKA PO HITNOJ INTERLOKUTORNOJ ŽALBI NA ODLUKU KOJOM SE
ODBIJA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU**

Tužilaštvo:

g. Douglas Stringer

Obrana:

g. Zoran Živanović
g. Christopher Gosnell

1. Žalbno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbno veće, odnosno Međunarodni sud), rešava po "Hitnoj interlokutornoj žalbi na Odluku kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu do maja 2015." (dalje u tekstu: Žalba), zavedenoj javno s poverljivim dodatkom 17. marta 2015, koju je uložio Goran Hadžić (dalje u tekstu: Hadžić) u skladu s pravilom 65(D) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik),¹ kojom on traži da se poništi odluka koju je 13. marta 2015. donelo Pretresno veće II Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pretresno veće), kojom je odbijen njegov hitan zahtev za privremeno puštanje na slobodu.² Tužilaštvo je 24. marta 2015. dostavilo odgovor,³ a Hadžić je 26. marta 2015. uložio repliku.⁴

I. KONTEKST

2. Suđenje u predmetu *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, počelo je u oktobru 2012, a Hadžić je počeo izvođenje svojih dokaza odbrane u julu 2014. U novembru 2014. dijagnostikovano mu je *glioblastoma multiforme*, neizlečiv oblik tumora na mozgu, pri čemu je prognoza njegovog očekivanog preživljavanja procenjena u rasponu od 12 do 24 meseca.⁵ Pretresi s izvođenjem dokaza su od 20. oktobra 2014. suspendovani budući da su službeni lekari Međunarodnog suda kontinuirano proglašavali Hadžića nesposobnim da prisustvuje suđenju usled medicinskog tretmana koji mu se pruža u Holandiji i nuspjava u vezi s tim tretmanom.⁶

¹ Hadžić je svojom žalbom takode od Žalbenog veća zatražio da obaveže Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo) da eventualan odgovor dostavi u roku od dva dana. V. Žalba, par. 5. Njegov zahtev u tom pogledu razmotren je u Nalogu Žalbenog veća od 20. marta 2015. V. Nalog za hitan odgovor i repliku na Hitnu interlokutornu žalbu Gorana Hadžića na Odluku kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu (poverljivo), 20. mart 2015.

² *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Odluka po hitnom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 13. mart 2015. (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor).

³ Odgovor tužilaštva na hitnu interlokutornu žalbu optuženog na Odluku kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu do maja 2015, 24. mart 2015. (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor).

⁴ Replika u vezi s hitnom interlokutomom žalbom na Odluku kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu do maja 2015, 26. mart 2015. (poverljivo) (dalje u tekstu: Replika). Žalbno veće napominje da su zamenik sekretara Međunarodnog suda i Hadžić kao odgovor dostavili više propratnih podnesaka. V. Podnesak zamenika sekretara u vezi s krajnje teškim optužbama odbrane o ponašanju nedostojnom profesije, 24. mart 2015; Odgovor na Podnesak sekretara na osnovu pravila 33(B), 26. mart 2015; Dopunski odgovor na sekretarov podnesak na osnovu pravila 33(B), 30. mart 2015. Žalbno veće smatra da su oni irelevantni za rešavanje po Žalbi i ne iziskuju intervenciju Žalbenog veća.

⁵ V. Pobjijana odluka, par. 2 i reference na medicinske izvještaje koje se tamo navode. V. takode Žalba, par. 1, 6; Odgovor, par. 6.

⁶ V. Pobjijana odluka, par. 3; *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za medicinski pregled optuženog u skladu s pravilima 54 i 74bis, 16. januar 2015. (dalje u tekstu: Odluka po zahtevu tužilaštva za medicinski pregled optuženog), str. 1.

3. Hadžić je 22. januara 2015. podneo na poverljivoj osnovi hitan zahtev za privremeno puštanje na slobodu do početka maja kada mu je zakazano skeniranje magnetnom rezonancom u Hagu.⁷ Tužilaštvo je 16. februara 2015. dostavilo odgovor i zatražilo da se održi usmeni pretres kako bi se ispitala Hadžićeva sposobnost da prisustvuje suđenju.⁸ Hadžić se 18. februara 2015. usprotivio zahtevu za usmeni pretres budući da, po njegovom mišljenju, nema potrebe za ispitivanjem medicinskih stručnjaka da bi se utvrdilo da je on nesposoban da učestvuje u pretresnom postupku i pozvao da se neodložno odobri privremeno puštanje na slobodu.⁹ Pretresno veće je 20. februara 2015. odlučilo da bi mu od pomoći bilo da sasluša svedočenja veštaka dr Patricka Crasa i dr Tatjane Seute i pozvalo ih da pristupe Veću 25. i 26. februara 2015.¹⁰

4. Pretresno veće je 13. marta 2015. odbilo Zahtev u svojoj Pobjijanoj odluci.¹¹ Pretresno veće je konstatovalo da, iako su obavezni uslovi iz pravila 65(B) Pravilnika ispunjeni, budući da je primilo odgovarajuće garancije i od države domaćina i od Vlade Srbije, i da Hadžić ne predstavlja rizik od bekstva niti opasnost ni za jednu žrtvu ili svedoka,¹² ipak zadržava diskreciono ovlašćenje da odbije privremeno puštanje na slobodu.¹³ Pretresno veće je napomenulo da je postupak u toku, da rešava po zahtevu tužilaštva za nastavak dokaznog

⁷ *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Hitan zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 22. januar 2015. (poverljivo s poverljivim i *ex parte* dodacima) (dalje u tekstu: Zahtev), par. 2. V. takođe *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Dopunski podnesak u prilog Hitnom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. januar 2015. (poverljivo s poverljivim dodacima); *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, *Corrigendum* hitnog zahteva za privremeno puštanje na slobodu, 26. januar 2015. (proglašen javnim u skladu s *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Odluka po zahtevu odbrane da se status podnesaka u vezi s Hadžićevim zdravstvenim stanjem promeni u javni i po zahtevu tužilaštva da se status svedočenja promeni u javni od 13. marta 2015. (dalje u tekstu: Nalog za promenu statusa poverljivosti podnesaka)); *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Dopunski podnesak u vezi s hitnim zahtevom za privremeno puštanje na slobodu, 2. februar 2015. (poverljivo s poverljivim dodatkom); *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Drugi dopunski podnesak u vezi s hitnim zahtevom za privremeno puštanje na slobodu, 2. februar 2015. (poverljivo s poverljivim dodatkom).

⁸ *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Odgovor tužilaštva na Hitan zahtev Gorana Hadžića za privremeno puštanje na slobodu i zahtev za usmeni pretres radi ispitivanja nezavisnih stručnjaka, 16. februar 2015. (proglašen javnim na osnovu Naloga o promeni statusa poverljivosti podnesaka). V. takođe Žalba, par. 9, fusnota 13.

⁹ *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Replika u vezi s hitnim zahtevom za privremeno puštanje na slobodu, 18. februar 2015. (proglašena javnom u skladu s Nalogom za promenu statusa poverljivosti podnesaka). V. takođe *Corrigendum* Replike u vezi s hitnim zahtevom za privremeno puštanje na slobodu, 18. februar 2015. (proglašen javnim na osnovu Naloga o promeni statusa poverljivosti podnesaka).

¹⁰ *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Nalog o rasporedu, 20. februar 2015. (poverljivo).

¹¹ Pobjijana odluka, par. 42(d).

¹² Pobjijana odluka, par. 32-35. U vezi s dostupnim garancijama, v. *Tužilac protiv Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Poruka Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Holandije, 28. januar 2015; *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Hitan zahtev za privremeno puštanje na slobodu u ograničenom trajanju do 22. februara 2015, 10. februar 2015. (poverljivo s poverljivim dodatkom) i Podnesak odbrane s dodatnim garancijama Vlade Srbije, 2. mart 2015. (poverljivo s poverljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Garancija Vlade Republike Srbije).

¹³ Pobjijana odluka, par. 35.

postupka odbrane¹⁴ i da ima obavezu da izbegne nepotrebne prekide i dalja odgađanja.¹⁵ Pretresno veće je takođe zaključilo da neće primeniti svoje diskreciono ovlašćenje da odobri privremeno puštanje na slobodu, izuzev ukoliko drugi faktori ne opravdaju odobrenje za to puštanje.¹⁶ U tom pogledu, Pretresno veće se uverilo da su uslovi pritvora u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) spojivi sa zahtevima Hadžićevog tretmana i da korist od privremenog puštanja na slobodu ne predstavlja ubedljivu humanitarnu osnovu koja opravdava primenu diskrecionog ovlašćenja da se odobri privremeno puštanje na slobodu.¹⁷ Na toj osnovi, Veće je zaključilo da Hadžić nije izneo dovoljno ubedljive humanitarne razloge da opravda svoje privremeno puštanje na slobodu.¹⁸

II. STANDARD PREISPITIVANJA I MERODAVNO PRAVO

5. Žalbeno veće podseća da interlokutorna žalba nije *de novo* preispitivanje odluke pretresnog veća i da je odluka pretresnog veća na osnovu pravila 65 Pravilnika diskreciona odluka.¹⁹ Shodno tome, relevantno pitanje nije da li se Žalbeno veće slaže s tom diskrecionom odlukom, nego da li je pretresno veće pravilno primenilo svoje diskreciono ovlašćenje prilikom donošenja te odluke.²⁰ Da bi uspešno osporila neku diskrecionu odluku, strana u postupku mora da pokaže da je pretresno veće napravilo "primetnu grešku".²¹ Žalbeno veće će poništiti diskrecionu odluku pretresnog veća samo ukoliko utvrdi da je ona: (i) zasnovana na pogrešnom tumačenju merodavnog prava; (ii) zasnovana na očigledno pogrešnom zaključku o činjenicama; ili je (iii) toliko nepravična ili nerazumna da predstavlja zloupotrebu diskrecionog ovlašćenja pretresnog veća.²² Žalbeno veće će takođe razmotriti da li je pretresno veće pridalo težinu spoljnim ili irelevantnim faktorima ili propustilo da prida težinu ili dovoljnu težinu relevantnim faktorima prilikom donošenja svoje odluke.²³

¹⁴ Pobijana odluka, fusnota 116.

¹⁵ Pobijana odluka, par. 35.

¹⁶ Pobijana odluka, par. 35.

¹⁷ Pobijana odluka, par. 38-39. V. Pobijana odluka, par. 36-37.

¹⁸ Pobijana odluka, par. 39, 41.

¹⁹ V. npr. *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR65.1, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku po zahtevu tužilaštva da se povuče privremeno puštanje optuženog na slobodu, 30. mart 2015. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Šešelj*), par. 10 i reference koje se tamo navode.

²⁰ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 10.

²¹ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 11 i reference koje se tamo navode.

²² Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 11 i reference koje se tamo navode.

²³ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 11 i reference koje se tamo navode.

6. Pravilo 65(B) Pravidnika predviđa sledeće:

Pretno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu u svakoj fazi sudskog postupka pre donošenja konačne presude samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice. Postojanje dovoljno uverljivih humanitarnih razloga može se uzeti u obzir prilikom odobravanja takvog puštanja na slobodu.²⁴

7. Prilikom odlučivanja da li su uslovi iz pravila 65(B) Pravidnika ispunjeni, pretno veće mora razmotriti sve relevantne faktore za koje bi se od razumnog pretnog veća očekivalo da ih pre donošenja odluke uzme u obzir.²⁵ Veće mora zatim dati obrazloženo mišljenje u kom će izložiti svoj stav o tim relevantnim faktorima. Koji su to relevantni faktori i koju težinu im treba pridati zavisi od okolnosti u svakom predmetu.²⁶

III. DISKUSIJA

8. Hadžić tvrdi da je Pobjana odluka prepuna pravnih i činjeničnih grešaka, koje je, pojedinačno i kumulativno, čine toliko nerazumnom i nepravičnom da to predstavlja zloupotrebu diskrecionog ovlašćenja.²⁷ On tvrdi da Pretresno veće nije pridalo odgovarajuću težinu relevantnim faktorima uključujući: (i) njegovo neizlečivo stanje i procenjeni vremenski okvir njegove smrti;²⁸ i (ii) kratak period traženog puštanja na slobodu koji, s obzirom na njegovo trenutno stanje, ne bi prouzrokovao nikakvo kašnjenje u postupku niti bi uticao na kvalitet njegovog tretmana.²⁹ On takođe tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada je zaključilo da su u tim okolnostima uslovi pritvora u PJUN prikladni i tvrdi da Pretresno veće nije identifikovalo faktore koji govore protiv njegovog privremenog puštanja na slobodu.³⁰ Kao pravno sredstvo, Hadžić traži od Žalbenog veća da poništi Pobjanu odluku i naloži njegovo neodložno privremeno puštanje na slobodu do dana kada mu je zakazano važno skeniranje magnetnom rezonancom u Hagu.³¹

²⁴ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 12, 16.

²⁵ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 13 i reference koje se tamo navode.

²⁶ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 13 i reference koje se tamo navode.

²⁷ Žalba, par. 3, 24. V. takođe Žalba, Dodatak (poverljivo). Hadžić u Repliki tvrdi da su informacije u vezi s posledicama prvog ciklusa njegovog tretmana prvi put dostavljene Žalbenom veću, ali poziva Žalbeno veće da, s obzirom na veoma izuzetne i hitne okolnosti, u interesu pravde razmotri taj materijal. V. Replika, par. 4-5. Tužilaštvo se protivi razmatranju tog materijala zbog toga što je, između ostalog, prvi put predložen po žalbi. V. Odgovor, par. 16-18. Žalbeno veće napominje da, imajući u vidu hitne i izuzetne okolnosti predložene u ovom predmetu i činjenicu da je Hadžićovo stanje trenutno relevantan faktor, ne prihvata prigovor tužilaštva.

²⁸ Žalba, par. 2-3, 15-22, 24, 32-33, 36-37, 63.

²⁹ Žalba, par. 3, 25-31, 35, 38-40.

³⁰ Žalba, par. 3, 12-14, 32-37, 63; Replika, par. 16-17.

³¹ Žalba, par. 4, 24, 41-64. Pored toga, Hadžić od Žalbenog veća traži da "po svom nahodjenju razmotri mogućnost da odobri duži period imajući u vidu kriterijume navedene u stručnim izveštajima". Žalba, par. 64.

9. Tužilaštvo odgovara da Hadžić ne pokazuje da je Pretresno veće napravilo приметnu grešku u primeni svog diskrecionog ovlašćenja i da bi, shodno tome, Žalbu trebalo odbaciti.³²

B. Analiza

1. Navodni propust da se razmotre važni faktori prilikom procene postojanja humanitarnih razloga koji iziskuju puštanje na slobodu

10. Hadžić tvrdi da je Pretresno veće razmotrilo samo njegovo neizlečivo stanje i procenjeni vremenski okvir njegove smrti prilikom ocenjivanja spojivosti pritvora u PJUN s njegovim tretmanom i propustilo da uzme u obzir njegovo stvarno zdravstveno stanje i životnu prognozu prilikom ocenjivanja da li postoje bilo kakvi uverljivi humanitarni razlozi koji iziskuju njegovo puštanje na slobodu.³³ On tvrdi da njegova prognoza upućuje na zaključak da neće preživeti dovoljno dugo da dočeka prvostepenu presudu, a kamoli drugostepenu presudu.³⁴

11. Hadžić na sličan način tvrdi da njegov dalji boravak u pritvoru u tim okolnostima ne služi legitimnoj svrsi i pretvara pritvor u kaznu uprkos činjenici da on ima pravo na pretpostavku nevinosti.³⁵ On napominje da svaki mjesec koji trenutno boravi u pritvoru predstavlja znatan dio života koji mu je preostao.³⁶

12. Hadžić takođe tvrdi da Pretresno veće nije na primeren način razmotrilo kratko trajanje traženog perioda boravka na slobodi što, budući da je medicinski potvrđeno da je on nesposoban da prisustvuje suđenju od oktobra 2014. i sve vreme tokom traženog privremenog boravka na slobodi, ne bi prouzrokovalo nikakvo kašnjenje niti uticalo na kvalitet njegovog

---

Hadžić takođe napominje da je sva tražena dokumentacija za privremeno puštanje na slobodu bila dostupna u spisu, uključujući garancije vlada Srbije i Holandije, potvrdu dostupnosti svih lekova i zdravstvenih ustanova potrebnih tokom privremenog boravka na slobodi i ličnu garanciju. V. Žalba, par. 62.

³² Odgovor, par. 1-2, 14, 19-44, 49.

³³ Žalba, par. 2-3, 15-22, 24, 63. On takođe tvrdi da Pretresno veće nije uzelo u obzir te važne faktore primenivši viši standard dokazivanja na svoje utvrđivanje činjenica od propisanog "ocenjivanja verovatnoće" i propustivši da identifikuje i iznese obrazloženo mišljenje u vezi s "relevantnim faktorima" koji su poslužili kao osnova za odbijanje njegovog zahteva za privremeno puštanje na slobodu. V. Žalba, par. 3-4, 12-14, 16, 25-26, 40; Replika, par. 7-9.

³⁴ Žalba, par. 22-23, 63.

³⁵ Žalba, par. 22.

³⁶ Žalba, par. 22-23. Hadžić dalje tvrdi da je tužilaštvo pogrešno navelo da bi njegovo suđenje moglo biti "lako okončano" u periodu u kom se očekuje da će živeti. Prvo, on je sada zdravstveno nesposoban da prisustvuje suđenju i verovatno neće biti sposoban da prisustvuje suđenju u preostalom delu tretmana hemoterapijom. Drugo, pretpostavljene "mere uštede vremena" predstavljaju zahtev kojim se od Pretresnog veća traži da nastavi suđenje u odsustvu optuženog, što predstavlja jasno kršenje člana 21(4)(d) Statuta Međunarodnog suda. V. Replika, par. 11.

tretmana.³⁷ Po Hadžićevom mišljenju, uverljivi humanitarni razlozi koji govore u prilog njegovom privremenom puštanju na slobodu, kao i izuzetan karakter pritvora, ne mogu biti nadmašeni pukom činjenicom da se još uvek rešava po zahtevu tužilaštva da se suđenje nastavi u odsustvu optuženog, posebno s obzirom na odsustvo bilo kakvih dokaza koji upućuju na zaključak o iole realnoj perspektivi nastavka sudskog postupka tokom perioda privremenog boravka na slobodi.³⁸

13. Tužilaštvo odgovara da Hadžić nije pokazao da je Pretresno veće zanemarilo relevantne faktore budući da je Pretresno veće, u stvari, izričito imalo u vidu njegovo stanje, očekivanu dužinu života i period traženog puštanja na slobodu, a usredsredilo se na to da li mu se pruža odgovarajuća zdravstvena nega u PJUN i da li bi moguće pogodnosti kućne nege u Srbiji predstavljale dovoljno uverljivu humanitarnu osnovu za odobrenje njegovog zahteva.³⁹ Tužilaštvo tvrdi da Pretresno veće nije bilo obavezno da ponovo naglašava svaki aspekt Hadžićevog fizičkog stanja i da je Pretresno veće pravilno uzelo u obzir dostupne informacije u vezi s Hadžićevim zdravljem i uslovima pritvora.⁴⁰ Tužilaštvo takođe tvrdi da Hadžić, dalje, ne pokazuje da je Pretresno veće zanemarilo medicinske dokaze, odnosno da je, naprotiv, Pretresno veće zasnovalo svoju odluku na stručnim dokazima koji su mu bili dostupni.⁴¹

14. Tužilaštvo takođe tvrdi da je Pretresno veće razumno smatralo da Hadžićevo dalje prisustvo u Hagu služi legitimnim svrhama obezbeđivanja da mu se i dalje pruža zdravstvena nega najvišeg kvaliteta i održavanja mogućnosti da se suđenje nastavi.⁴² Po mišljenju tužilaštva, Hadžićeva tvrdnja da neće biti sposoban da prisustvuje postupku posle maja 2015.

³⁷ Žalba, par. 3, 26, 38-40; Replika, par. 13. V. Žalba, par. 25, 27-31, 35. Hadžić takođe tvrdi da je Pretresno veće zanemarilo jasne medicinske dokaze koji potvrđuju da je tokom traženog perioda privremenog boravka na slobodi jedini predviđeni tretman samostalno uzimanje leka za hemoterapiju praćeno testiranjem krvi, prvenstveno kako bi se obezbedili adekvatni nivoi trombocita, što mu je dostupno u Srbiji. V. Žalba, par. 38. Hadžić dalje tvrdi da Pobjana odluka ne uzima u obzir medicinske dokaze prema kojima bi njegovo lečenje bilo praćeno iz Haga dok on privremeno boravi na slobodi i da njegov povratak u Srbiju ne predstavlja "nikakav dodatan rizik" u pogledu njegove nege. V. Žalba, par. 38-39; Replika, par. 18.

³⁸ Replika, par. 14.

³⁹ Odgovor, par. 27-28, 44.

⁴⁰ Odgovor, par. 40.

⁴¹ Odgovor, par. 39-43. Tužilaštvo takođe tvrdi da je Pretresno veće primenilo odgovarajući standard dokazivanja u svojoj oceni dokaza. V. Odgovor, par. 29-31.

⁴² Odgovor, par. 31. Tužilaštvo takođe tvrdi da bi odobrenje privremenog puštanja na slobodu otklonilo svaku mogućnost da se suđenje u međuvremenu nastavi i da je suđenje u poodmakloj fazi i može lako biti okončano u vremenskom okviru Hadžićeve prognoze. V. Odgovor, par. 22, 23. Tužilaštvo u tom pogledu napominje da Pretresno veće rešava po zahtevu tražeći od njega da utvrdi datum nastavka suđenja, što izaziva mogućnost da Hadžićevo odsustvo iz Haga dovede do kašnjenja u postupku imajući u vidu mere uštede vremena koje je tužilaštvo spremno da preduzme. V. Odgovor, par. 32, 38.

zanemaruje suprotno mišljenje oba stručnjaka da on trenutno nema nikakve kognitivne disfunkcije.⁴³

15. Žalbena veće ponovo naglašava da je pretresno veće obavezno da razmotri sve relevantne faktore za koje bi se od razumnog pretresnog veća očekivalo da ih uzme u obzir pre donošenja odluke o tome da li su uslovi iz pravila 65(B) Pravilnika ispunjeni.⁴⁴ Pretresno veće je imalo u vidu diskrecionu prirodu odluke kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu i napomenulo je da nije spremno da primeni svoje diskreciono ovlašćenje i pusti Hadžića na slobodu izuzev ako ne postoje uverljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju njegovo puštanje na slobodu.⁴⁵ Taj zaključak je u skladu s diskrecionim ovlašćenjem koje je povereno Pretresnom veću na osnovu pravila 65(B) Pravilnika, koje predviđa da pretresno veće može da uzme u obzir "postojanje dovoljno uverljivih humanitarnih razloga" prilikom odobravanja puštanja na slobodu. Prilikom utvrđivanja da li su takvi razlozi prisutni, Pretresno veće je uzelo u obzir medicinske dokaze u vezi s Hadžićevim stanjem i raspoložive dokaze u vezi s uslovima njegovog boravka u pritvoru i zaključilo da su ovi potonji spojivi s zahtevima njegovog tretmana.⁴⁶ Pretresno veće je napomenulo da postoje pogodnosti toga da se Hadžić oporavlja u porodičnom okruženju, ali nije smatralo da je "težina te pogodnosti takva da predstavlja uverljivi humanitarni razlog za privremeno puštanje na slobodu u sadašnjim okolnostima ovog predmeta".⁴⁷

16. Žalbena veće smatra da razmatranje Pretresnog veća u vezi s postojanjem uverljivih humanitarnih razloga ne uzima u obzir potpuni raspon uverljivih humanitarnih razloga koji su evidentni u Hadžićevom slučaju. Konkretno, usredsređujući se na to da li se Hadžiću pruža adekvatan medicinski tretman u Holandiji i da li su uslovi njegovog boravka u pritvoru adekvatni, Pretresno veće je pridalo nedovoljnu težinu činjenici da Hadžić pati od neizlečivog oblika raka i da je očekivanje dužine njegovog života ograničeno. Pretresno veće je naročito propustilo da razmotri da li te činjenice predstavljaju dovoljno uverljive humanitarne razloge koji opravdavaju privremeno puštanje na slobodu. Pretresno veće se umesto toga usredsredilo

⁴³ Odgovor, par. 37, gde se upućuje na Pobjanu odluku, par. 36 i reference koje se tamo navode. Tužilaštvo takođe osporava tvrdnju da Hadžić trenutno pati od bilo kakve kognitivne disfunkcije. V. Odgovor, par. 16-17.

⁴⁴ V. npr. Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 13; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.26, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu Jadranka Prlića, 15. decembar 2011, par. 6. V. takođe *Édouard Karemera i drugi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44-AR65, Odluka po žalbi Mathiena Ndirumpatsea na odluku Pretresnog veća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu, 7. april 2009, par. 13.

⁴⁵ Pobjana odluka, par. 35-36.

⁴⁶ Pobjana odluka, par. 37-38.

⁴⁷ Pobjana odluka, par. 39.

na analizu dovoljnosti medicinskog tretmana koji je obezbeđen Hadžiću u PJUN i na potrebu za nastavkom njegovog suđenja.⁴⁸ Pritom je Pretresno veće propustilo da u dovoljnoj meri razmotri pitanje u srži svog razmatranja uverljivih humanitarnih razloga, odnosno da li optuženi s ograničenim očekivanjem dužine života može, s humanitarnog stanovišta, biti privremeno pušten na slobodu svojoj porodici dok je suđenje u prekidu, bez obzira na dovoljnost tretmana koji mu se pruža u PJUN.

17. Pretresno veće je takođe propustilo da u dovoljnoj meri razmotri i oceni da li bi Hadžićev oporavak od nuspojava u vezi s medicinskim tretmanom mogao biti olakšan bliskom podrškom članova porodice, a njegovo opšte stanje poboljšano privremenim puštanjem na slobodu u porodično okruženje. Žalbena veće u tom pogledu ima u vidu stručne dokaze predočene Pretresnom veću da bi "optimalni uslovi bili nega u poznatom okruženju uz podršku članova porodice".⁴⁹ Žalbena vijeće smatra da su, prilikom ocenjivanja da li postoje dovoljno uverljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje na slobodu, to faktori kojima razuman presudilac o činjenicama ne bi propustio da prida odgovarajuću težinu.

18. Pored toga, Žalbena veće smatra da prilikom odvagivanja da li su to dovoljno uverljivi i opravdani razlozi za Pretresno veće da primeni svoje diskreciono ovlašćenje u prilog privremenom puštanju na slobodu Hadžića, Pretresno veće nije pridalo dovoljnu težinu činjenici da je Hadžić proglašen nesposobnim da prisustvuje suđenju od 20. oktobra 2014,⁵⁰ da se nije odrekao prava da bude prisutan tokom postupka⁵¹ i da nije realno očekivati da postane dovoljno sposoban da prati postupak dok je podvrgnut tretmanu, a u svakom slučaju ne pre prve evaluacije terapije koja se očekuje u maju 2015.⁵² U tom pogledu, Pretresno veće

⁴⁸ Pobjijana odluka, par. 36-40.

⁴⁹ *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Podnesak zamenika sekretara s izveštajima medicinskih stručnjaka, 13. februar 2015. (poverljivo s poverljivim dodacima), Poverljivi dodatak 2 (dalje u tekstu: Drugi Crasov izveštaj), str. 2. V. takođe *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Podnesak zamenika sekretara s medicinskim izveštajem, 29. januar 2015. (poverljivo s poverljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Izveštaj nadležnog službenog lekara od 28. januara 2015), str. 1.

⁵⁰ Odluka po zahtevu tužilaštva za medicinsku pregled optuženog, str. 1 (gde se napominje da su "pretresi bili odgođeni od 20. oktobra 2014. usled Hadžićeve nemogućnosti da prisustvuje zbog svog zdravlja"). Pretresno veće i dalje se informiše o razvoju događaja u vezi s Hadžićevim stanje putem redovnih medicinskih izveštaja koje priprema nadležni službeni lekar PJUN. V. Pobjijana odluka, par. 2 i reference koje se tamo navode.

⁵¹ Pobjijana odluka, par. 3 i reference koje se tamo navode.

⁵² V. *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Podnesak zamenika sekretara s izveštajima medicinskih stručnjaka, 13. februar 2015. (poverljivo s poverljivim dodacima), Poverljivi dodatak 1 (dalje u tekstu: Prvi Crasov izveštaj), str. 7, ("g. Hadžić će verovatno pokazati slab status učinka tokom i posle repetitivnog tretmana hemoterapijom. Tokom tog tretmana, njegov funkcionalni kapacitet će biti znatno smanjen i malo je verovatno da će biti dovoljno sposoban da prisustvuje suđenju"). Dr Cras takođe napominje da će "prisustvo i učešće na suđenju biti opasno po zdravlje g. Hadžića i verovatno ugroziti plan tretmana.

je pridalo nedovoljnu težinu dokazima veštaka koji upućuju na zaključak da Hadžić trenutno boluje od, između ostalog, smanjenog broja krvnih zrnaca, gubitka težine, glavobolja, kognitivne disfunkcije koju karakterišu usporenost i problemi s memorijom i povećanog umora.⁵³ Naprotiv, prilikom donošenja svog zaključka, Pretresno veće se rukovalo obavezom da obezbedi ekspeditivnost postupka bez objašnjenja kako tom interesu doprinosi odbijanjem zahteva za kratak period privremenog puštanja na slobodu tokom kojeg Hadžić, po svemu sudeći, neće biti sposoban da prisustvuje postupku, koji je praktično u prekidu od oktobra 2014.

19. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno veće zaključuje da je Pretresno veće napravilo приметnu grešku time što nije pridalo dovoljnu težinu relevantnim faktorima prilikom donošenja odluke. U svetlu tog zaključka, Žalbeno veće smatra da nema potrebe za razmatranjem ostalih argumenata strana u postupku.

2. Primereno pravno sredstvo

20. Hadžić traži od Žalbenog veća da odobri njegovo privremeno puštanje na slobodu do datuma za koji je zakazano njegovo sledeće skeniranje magnetnom rezonancom u maju 2015. i da ne vraća predmet Pretresnom veću.⁵⁴ On napominje da je nalog Žalbenog veća u tom pogledu opravdan s obzirom na kašnjenje u donošenju Pobjijane odluke koje je u oštrom kontrastu s očiglednom potrebom za ekspeditivnošću koja se traži u takvim okolnostima⁵⁵

Hemoterapija temozolomidom, čak i ako je on prilično dobro podnosi, biće propraćena umorom, mučninom i smanjenim funkcionalnim statusom". V. Prvi Crasov izveštaj, str. 9. V. takođe Drugi Crasov izveštaj, str. 1 (gde se imaju u vidu "očekivane nuspojave buduće hemoterapije"); *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-T, Podnesak zamenika sekretara s izveštajima medicinskih stručnjaka, 13. februar 2015. (poverljivo s poverljivim dodacima), Poverljivi-dodatak 3 (dalje u tekstu: Izveštaj dr Seute), str. 2 ("Po mom mišljenju, g. Hadžić neće biti sposoban da učestvuje u pretresnom postupku (četiri meseca) ... tokom tretmana ... U ovom periodu je nepoznato da li je njegov tretman uspešan (prva evaluacija u maju 2015). Stoga je nemoguće predvideti da li će on biti sposoban da prisustvuje sudenju u periodu od više meseci"). Dr Seute takođe izveštava da bi "prisustvo i učešće u pretresnom postupku dok pati od teških nuspojava hemoterapije bilo štetno po njegovo zdravlje". V. Izveštaj dr Seute, str. 2. Žalbeno veće takođe u tom pogledu napominje da se to da li Hadžić trenutno pati od bilo kakve "kognitivne disfunkcije" u smislu da li se "dobro orjentiše u vremenu, prostoru i lično" i da li se može "jasno izražavati" razlikuje od pitanja da li je dovoljno sposoban da prati sudski postupak na smislen način i da to prvo samo po sebi ne implicira drugo. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-A, Javna redigovana verzija od 30. novembra 2012. Odluka po zahtevu za okončanje žalbenog postupka za Milana Gveru od 30. novembra 2012, 16. januar 2013, par. 21-25.

⁵³ V. Prvi Crasov izveštaj, str. 6-7; Drugi Crasov izveštaj, str. 1; Izveštaj dr Seute, str. 3. V. takođe Izveštaj nadležnog službenog lekara od 28. januara 2015, str. 1.

⁵⁴ Žalba, par. 4, 64.

⁵⁵ Žalba, par. 42-45.

kao i s obzirom na ponovljene zahteve Pretresnog veća u vezi s tim da li je on spreman da se odrekne prava da prisustvuje svom suđenju koje on smatra neprimerenim pritiskom.⁵⁶

21. Tužilaštvo u odgovoru poziva Žalbeno veće da odbaci Hadžićeve neosnovane i neutemeljene tvrdnje u vezi s kašnjenjem Pretresnog veća u razmatranju njegovog zahteva za privremeno puštanje na slobodu i upitima u vezi s tim da li Hadžić ostaje pri svom stavu u vezi s prisustvom na suđenju.⁵⁷

22. Žalbeno veće je mišljenja da je, s obzirom na hitnost stvari, a naročito na vreme koje je proteklo od Hadžićevog prvobitnog zahteva i na zakazani datum skeniranja magnetnom rezonancom u Hagu, u interesu pravde da se odobri traženo pravno sredstvo. Žalbeno veće, stoga, nalaže privremeno puštanje Hadžića na slobodu u ograničenom trajanju i do datuma njegovog skeniranja magnetnom rezonancom u Hagu koji je naveden u Poverljivom dodatku ovoj odluci što je, po mišljenju Žalbenog veća, srazmerno trenutnim okolnostima u ovom predmetu. Postupajući tako, Žalbeno veće ponavlja da je Pretresno veće u Pobjanoj odluci konstatovalo da Hadžić, ako bude pušten na slobodu, neće predstavljati rizik od bekstva i neće ugroziti žrtve, svedoke ni druga lica.⁵⁸ Žalbeno veće takođe ima u vidu dovoljnost garancija koje je pružila Republika Srbija.⁵⁹

IV. DISPOZITIV

23. Žalbeno veće, iz gorenavedenih razloga,

USVAJA Žalbu i **PONIŠTAVA** Pobjanu odluku;

NALAZE, na osnovu člana 29 Statuta i pravila 54, 65 i 107 Pravilnika, Hadžićevo privremeno puštanje na slobodu do datuma navedenog u Poverljivom dodatku ovoj odluci.

DALJE NALAZE kako sledi:

⁵⁶ Žalba, par. 46-54. Hadžić u Replici razjašnjava da ni na koji način ne sugerise da je Pretresno veće postupalo s neprimerenim motivom kada se rasputivalo da li on i dalje odbija odricanje, ali da ponovljeni zahtevi Veća da još jednom potvrdi da se ne odriče prava da bude prisutan, naročito neposredno posle projekcija nesposobnosti u medicinskim izveštajima, predstavljaju neprimeren "posredan pritisak" i izazivaju bojazan da postoji veza između zahteva za odricanje i njegovog nerešenog zahteva za privremeno puštanje na slobodu koja ga je stavila pod značajan *de facto* pritisak. V. Replika, par. 22-24.

⁵⁷ Odgovor, par. 2, 45-48.

⁵⁸ Pobjana odluka, par. 33-34.

⁵⁹ V. Pobjana odluka, par. 32. V. takođe gore, fusnota 12.

1. holandske vlasti prebaciće Hadžića na aerodrom Schiphol u Holandiji čim to bude moguće posle donošenja ove odluke;
2. na aerodromu Schiphol Hadžić će biti privremeno predat u nadležnost predstavnika Vlade Republike Srbije, u skladu s paragrafom (a) Garancije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, koji će pratiti Hadžića tokom preostalog dela putovanja do i iz opštine Novi Sad, u Srbiji;
3. period privremenog boravka na slobodi počće kad Hadžić bude predat u nadležnost ovlašćenog predstavnika Vlade Srbije, a završiće se kad Hadžić bude vraćen holandskim vlastima u maju 2015, na dan preciziran u Poverljivom dodatku;
4. Hadžića će na povratnom letu pratiti ovlašćeni predstavnici Vlade Srbije, koji će ga predati pod nadzor holandskih vlasti na aerodromu Schiphol, a holandske vlasti će zatim prebaciti Hadžića nazad u PJUN u Hagu;
5. Tokom perioda privremenog boravka na slobodi, Hadžić će se pridržavati sledećih uslova:
  - a. pre odlaska iz PJUN, Hadžić će Ministarstvu pravde Holandije i sekretaru Međunarodnog suda dostaviti pojediniosti itinerara svog putovanja;
  - b. Hadžić će ostati u granicama opštine Novi Sad, Srbija, izuzev putovanja na aerodrom i s aerodroma;
  - c. Hadžić će od 23:00 sata svake noći do 07:00 sati sledećeg dana boraviti u stanu navedenom u Poverljivom dodatku;
  - d. policijski službenici koje odredi Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije svakodnevno će posećivati Hadžićev stan i podnositi pismene izveštaje u kojima će sekretaru Međunarodnog suda potvrđivati da li se Hadžić pridržava svih postavljenih uslova ;
  - e. Hadžić će predati sve svoje putne isprave Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije, i oni će tamo ostati sve vreme tokom njegovog boravka na slobodi;

- f. Hadžić neće imati nikakav kontakt sa žrtvama ili svedocima, niti će na bilo koji način uticati na njih ili na bilo koji način ometati postupak pred Međunarodnim sudom ili provođenje pravde;
- g. izuzev sa svojim braniocima, Hadžić o svom predmetu neće razgovarati ni s kim, uključujući sredstva javnog informisanja;
- h. Hadžić će se strogo pridržavati svih uslova koje postave vlasti Republike Srbije a koji su nužni da bi te vlasti mogle da ispune svoje obaveze na osnovu ove Odluke;
- i. Hadžić će se pridržavati svakog naloga Žalbenog veća za izmenu uslova ili okončanje privremenog puštanja na slobodu; i
- j. Hadžić će se vratiti u PJUN najkasnije do datuma navedenog u Poverljivom dodatku;

Žalbeno veće **TRAŽI** od Vlade Republike Srbije da preuzme odgovornost za sledeće:

- a. da imenuje službenika pod čiji će nadzor Hadžić biti predat i koji će pratiti Hadžića od aerodroma Schiphol, u Holandiji, do Novog Sada, Srbija, i, da što je ranije moguće obavesti Pretresno veće, Žalbeno veće i sekretara Međunarodnog suda o imenu tog ovlašćenog službenika;
- b. da odredi policijske službenike u Novom Sadu, Srbija, koji će svakodnevno posećivati Hadžićev stan i podnositi pismene izveštaje sekretaru Međunarodnog suda kojima se potvrđuje da li se Hadžić pridržava svih postavljenih uslova;
- c. da smesta obavesti sekretara Međunarodnog suda, Pretresno veće i Žalbeno veće ukoliko se Hadžić ne bude javljao policijskoj stanici kako je naloženo;
- d. da se postara za Hadžićevu ličnu bezbednost i sigurnost tokom njegovog privremenog boravka na slobodi u Republici Srbiji;
- e. da snosi sve troškove u vezi s prevozom s aerodroma Schiphol u opštinu Novi Sad, Srbija, i nazad;

- f. sve troškove vezane za Hadžićev tretman tokom privremenog boravka na slobodi;
  - g. da, na zahtev Žalbenog veća ili strana u postupku, obezbedi sva sredstva saradnje i komunikacije između strana u postupku i osigura poverljivost svih takvih komunikacija;
  - h. da bez odlaganja obavesti sekretara Međunarodnog suda o prirodi bilo kakve pretnje po Hadžićevu bezbednost, te da dostavi kompletne izveštaje o istragama vezanim za te pretnje;
  - i. da Hadžića bez odlaganja pritvori ako on pokuša da pobjegne s teritorije Republike Srbije ili ako na bilo koji drugi način prekrši odredbe i uslove privremenog puštanja na slobodu propisane ovom Odlukom i Poverljivim dodatkom kao i da o svakom takvom kršenju bez odlaganja obavesti Sekretarijat Međunarodnog suda i Žalbena veće;
  - j. da poštuje prvenstvo Međunarodnog suda u vezi s bilo kakvim postojećim ili budućim postupcima u Republici Srbiji u vezi s Hadžićem;
  - k. da Pretresnom veću i Žalbenom veću podnese pismeni izveštaj, po Hadžićevom povratku u PJUN, u vezi s Hadžićevim pridržavanjem uslova iz ove odluke.
7. Na kraju, Žalbena veće **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda:
- a. da se konsultuje s holandskim i srpskim vlastima u vezi s praktičnim pitanjima u vezi s Hadžićevim privremenim puštanjem na slobodu;
  - b. da od vlasti države ili država preko čije bi teritorije Hadžić mogao putovati zatraži sledeće:
    - i. da ga drže pod nadzorom sve vreme koje on provede u tranzitu na aerodromima na teritoriji te države ili država;
    - ii. da Hadžića, ako pokuša da pobjegne, uhapse i pritvore do povratka u PJUN;
8. da zadrži Hadžića u pritvoru u PJUN u Hagu sve dok Žalbena veće i sekretar Međunarodnog suda ne budu obavesteni o imenu ovlašćenog predstavnika Vlade Srbije pod čiji će nadzor Hadžić biti privremeno predat.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsedavajući

Dana 13. aprila 2015. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]